

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főttér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt ártégyék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj mind és után 30 kr. <i>Nyitván</i> <i>a 30 kr.</i></p>
--	--	---

A csongrádi fogyasztási szövetkezet.

A jövő hó 1-én megnyílik a csongrádi szövetkezet üzlete, hol a szövetkezeti tagok a lehető legolcsóbb árakon vásárolhatják be háztartási szükségleteiket. Alkalma nyílik tehát a szegényebb embernek is arra, hogy házi szükségleteit ép oly olcsó áron szerezhesse meg, mint azok, akik nagyobb összeggel rendelkezve, a háztartásukhoz való szükségletet nagyban, olcsón vásárolhassák.

Mert hiszen a fogyasztási szövetkezeteknek ép az a célja, hogy szegényebb tagok és vagyonosabbak között különbséget ne lehessen tenni.

Egyik jó magyar közmondás azt mondja, hogy „a szegényt még az ág is huzzaz”. Ez a közmondás valóban az életből van merítve. Mert hiszen tény az, hogy a szegény ember sokkal nehezebb körülmények között él, mint a gazdag. Sőt élelmi cikkeit sokkal magasabb árakon szerezhette be, mint a gazdag ember.

De hát az természetes is volt. Mert a gazdag ember nagyban egyszerre szerezhette be egész évre való háztartási szükségleteit. Már pedig,

ha valaki képes arra, hogy pl. egyszerre vesz egy süveg cukrot, vagy 50 kgr. rizskását, az legalább 20%-ot megtakaríthat már ezen a cikkeken is.

Igy pl. aki süveg számra vehette a cukrot, az kgrmját 46 krajczárral fizette, még az, aki nem rendelkezett annyi pénzzel, hogy egyszerre egy süveg cukrot vehessen, hanem anyagi körülményeihez képest csak 1 kgrmmot vehetett, az már 48 krajczáron alól meg nem kaphatta.

De így volt ez mindenféle élelmi cikkel. Minek következtében egy szegény hivatalnok évenként ugyanannyi élelmi cikkért, sokkal többet volt kénytelen kiadni, mint egy gazdag ember.

Nem akarjuk mi ezért a kereskedőket vádolni; mert hiszen magunk is belátjuk, hogy a kereskedő nem csak itt: hanem széles e hazában mindenütt olcsóbban adhatja a portékáját nagyban, mint kicsinyben.

De éppen ezért a kereskedők se nehezteljenek, ha azután mi szövetkeztünk éppen abból a célból, hogy háztartási szükségleteinket kicsinyben épp oly árban szerezhessük be, mint nagyban.

Mert itt saját zsebünkről, saját anyagi jobblétünkről van szó. Arról van szó, hogy segítsünk magunkon; utat és módot keressünk arra nézve, hogy magunkat és családunkat olcsóbban láthassuk el élelmi cikkekkal, mint ezelőtt kénytelenek voltunk ellátni.

Erre nézve találtuk meg az egyedül célra vezető utat és módot akkor, midőn szövetkeztünk, midőn sok utánjárás és fáradság után nyelbeültöttük a csongrádi fogyasztási szövetkezetet.

A fogyasztási szövetkezet által felállított üzletben, csak a fogyasztási szövetkezet tagjai vásárolhatnak. Tehát akik nem részvényesek, akik nem tagjai a szövetkezetnek, azok a szövetkezeti üzletben nem vásárolhatnak. Már ebből is látható, hogy a szövetkezetből az üzérkedés tökéletesen ki van zárva.

De hogy a szövetkezet egyáltalában üzérkedni nem akar, abból is kilátszik, hogy a portékáit kicsinyben épp olyan összegért árúsítja, mint nagyban. Tehát különbséget a nagyban és a kicsinyben vásárló között egyáltalában nem tesz.

Legyenek tehát megnyugodva a helybeli kereskedők, mi velük

Őszi estén.

En édes Istenem
Csak azon kérlek:
Ilyen őszi este
Hadd haljak én meg.
Ilyen száp, szelid
Őszi alkonyatkor:
A nap felhőtlen
Szálljon le ép akkor,
A nagy pillanatkor.

Utolsó sugarát
Utolszor nézvé:
Példája maradjon
A szívem mélyén.
Azzal induljak
A nagy éjszakának:
Hogy minden éjre
Uj fényözön árad,
Uj viradat támad.

S az őszi levelek
Lassu hullása
Ringasson egy végső,

Magy látomásba,
Egy más tavaszról,
Hol örökké élnek:
Hulló virágok
Kialuvó fényed
Hervatag remények.

Szabolcska Mihály.

Szeptemberi éj.

Szeptemberi éj van. A hold sugarai nem a nyári illatot terjesztő balsamával telve terjed szét, hanem az ősz közelít sejtető hűvös szellők hozzák.

Itt ülök most is magamban, mint már oly régóta, ha eljön a szeptember; és emléked sohasem olyan élénk, a megszűnés, mely elválaszt, talán sohasem olyan

Mintha a hold hűs sugarai enyhíteni igyekeznének mély szenvedéseimen.

Akkor is szeptember volt. Emlékszel-e még?

Mintha most is érezném forró arcod, mintha most is ott égne ajkamon tüzelő csóköd.

Ölelő karod lávává változtatta bennem a vért, mely mint a gátat sodró ár, fékezetlenül tombolt bennem. Lázás arcomon a merészebbnél merészebb tervek száguldtak keresztül, de ajkamon nem jött szó. Mintha

a gyenge rezgő falevelek beszéltek volna rólunk, elmondva, hogy szívünkben igaz, végtelen szerelem lakik.

*

Öt év telt el azóta, telve szomorúsággal és az élet küzdelmeivel.

Hányszor elcsüggedtem a létért való küzdelemben, hányszor állottam az örvény zúgán, mely eltakar mindent és örök pihenést nyújt. De neked szívemben, talizmánként hordtam mindeütt, a te bájos arcod, a te szép hajad volt vigaszom, a bánatban biztatóm és munkára serkentő angyalom.

Most, hogy meglett férfi lettem s hazajöttem megállok a kis kaputok előtt: érzem szívem mily hevesen dobog, érzem mint szökik a vér fejembe s félénken bár, de mámorosan jutok be hozzátok.

Óh bár sohasem értem volna meg ezt a percet, bár örökre elnyelt volna a zajos tömkeleg, hogy ne éreztem volna mi az az első csalódás. Azt hittem a föld megrendül alattam, azt hittem elvesztettem érzékeimet s a mit hallok, látok, csupa egy beteg ember hallucinációja. Csak akkor tértem magamhoz, mikor künn voltam az utcán. Anyád kiméletesen tudatta velem, hogy te már »méltóságos« asszony vagy. Fanyaran mosolyogtam s szájalomra méltó teremtesnek éreztem magamat, hogy

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

konkurálni nem fogunk. Tőlünk portékákat a tisztesség korlátán belül szabadon árusíthatják. Hiszen elveinknél fogva is a szabad verseny hívei vagyunk.

De azután mi is megköveteljük, hogy hagyjanak fel a helybeli kereskedők is a mindenféle alaptalan gyanúsításokkal és ezéltatos ráfogásokkal.

Igy pl. találkozott közöttük olyan elfogult egyén is, aki a szövetkezet létesítését rá kente a helybeli szabadelvű pártra.

Hát ugyan kérem, mi köze a szövetkezetnek a szabadelvű pártnak? De egy általában mi köze bármelyik helybeli politikai pártnak? Hiszen ez nem párt, hanem megélhetési kérdés. A szövetkezet tagjai között épp annyi hive van a szabadelvű pártnak, mint a 48-asnak, vagy a nemzeti és a néppártnak.

A szövetkezet nem azt kérdi, hogy ki miféle párti: hanem azt, hogy akar-e részvényes lenni, akarja-e azt, hogy jó minőségű háztartási szükségleteit olcsón szerezhesse be.

Sőt sajnos, van olyan kereskedő is, aki a szövetkezetet antiszemita üzemekkel vádolja. Ez már olyan ráfogás, amire felesleges is reflektálni. Elég annyit kijelenteni, hogy a szövetkezeti tagok között éppen olyan szívesen látottak az izraeliták, mint bár melyik hitfelekezetiek; sőt van is a szövetkezetben izraelita vallású részvényes tag és a mi több, még az igazgatóságnak is tagja.

Ezekből látható, hogy a szövetkezet csak olyan kereskedőnek szállka a szemében, aki nem tisztességes haszonra dolgozik.

Olyannak, aki kapzsi és nem a tisztességes megélhetést tűzte ki célul: hanem a minden uton-módon való hirtelen meggazdagodást.

A szövetkezet megalakulása kizárja azt az eshetőséget, hogy ezu-

is mertem én szegény koldus, te reád, a »méltóságs«-ra tekinteni.

Képzetelemben ott látok házamban, körülöttem az udvarlók egész hada, mind-egyikhez van egy bájos mosolyod, egy nyájas szavad. Sőt lehet, hogy engem is, az egykori gyermekjátótársadat szívesen fogadnál. De minek, mikor ez nekem szívem vérébe kerülne. Az ilyen magam fajta emberek igen önzők, ha nem is vagy jelenleg az enyém, mégis büszke vagyok és ámitom magam, hogy a multban enyém voltál. Mint a fukar előszedi rejtett aratekerceit és titkon örvend a csillogó fénynek, úgy örvendek én a te régi jó emlékeidnek.

*

Szeptemberi éj van megint.

Mintha egy láthatatlan erő vonszolna kis házikótok elé. Megállok. Ott látom a kis padot, te ülsz ott s melletted én vagyok, átkaroljuk egymást s szóltanul egy közös padon, a messzeségbe tekintünk. A fényes hold reánk önti sugarát s a te fejcskédet Glóriaként övezi. A fákon át könnyes, hűvös szellő vonul, megreszketette a fák leveleit s csak is azt sűgják a fülemben, hogy: »szerelmünk igaz és végtelen«.

De hát meddig tart ez az álom?

Sas.

tán a kereskedők kartelt kössönek a fogyasztó közönség kizsebelésére.

Hiszen már az is megtörtént, hogy midőn az egész környékben: Félégyházán, Szentesen, Szegeden és Szolnokon 44—46 krért adták a czukornak kgrammját, nálunk az összes kereskedők felcsapták 52 krajczárra.

No meg az is tény, hogy a kék gálicznak kgrammját 32—34—36 sőt egyeseknek 40 krért szolgáltaták ki mind addig, míg a községi előljáróság, hogy a fogyasztó közönséget az ilyen nagyfokú zsarolástól megvédje, nagyobb készletet nem szerzett be, melyet azután 26 krért bocsájtott áruba. Ezt látva a kereskedők, ők is 26, sőt akadt olyan is, aki 25 krajczárért adta a fogyasztóknak.

De hát ezeken kívül számtalan esetet hozhatnék fel, melyek arra mutatnak, hogy egyes kereskedők nem a tisztességes megélhetést tűzik ki magok elé célul: hanem a fogyasztó közönség kizsárolását. Nem említve még azt a sajnálatos körülményt, hogy a könyvre vásárló fogyasztóknak még a darált sőt is nagyobb összegért számították, mint másnak.

A fogyasztási szövetkezet megalakulásával az eféle visszaélések ki lesznek zárva. Ezután csak olyan kereskedők fognak megélni, akik tisztességes százalékra fognak dolgozni és mindenféle szedett-vedett holmikat drága pénzért nem löcsölhetik a fogyasztó közönség nyakába.

Hiszen nem csak itt, hanem más városokban is vannak fogyasztási szövetkezetek és azokkal a fogyasztási szövetkezetekkel együtt megérnek és megélnék a tisztességes haszonra dolgozó kereskedők is. Ebből tehát nyilván látható, hogy a fogyasztási szövetkezetektől csak az olyan kereskedőknek borsózik a hátuk, akik a fogyasztó közönség kizsárolásával akarnak magoknak könnyű és kényelmes megélhetést biztosítani.

A fogyasztási szövetkezetnek pedig éppen az a célja, hogy az ilyen zsarolóktól a fogyasztó közönséget megóvja.

Egy szövetkezeti tag.

Lesz-e hát kiegyezés?

Kérdi
egy kigazda.

Őszre hajlik az idő. A mi termést adott az idén szántóföld és rét, szőlő és gyümölcs, kisebb nagyobb bankóra váltva elment már, hol adóba, hol kamatra, no meg egy kis télire valóra. A mi kevés még maradt, abból a jó isten segédelmével, valahogy kitelelünk mi kigazdák.

Hanem új magot tettünk a földbe, új munkát adtunk szőlőbe, gyümölcsösbe, egy kis hizlalni valót is szereztünk, a miből pénzelní lehet, egyszóval kezdünk dolgozni a jövő esztendei megélhetésre.

De megélhetünk-e és hogyan? Ez az aggodalmas kérdés szánt barázdákat homlokunkra. Tudni kéne már, hogy mi lesz a kiegyezés dolgában? Megesinálják-e a külön vámterületet, vagy megmaradunk-e

ugy a hogy eddig voltunk? Ha a nagy uraknak tán nem sürgős ez a kérdés, ha az országházában rá is érnek nagyokat és hosszúakat mondani, nekünk gazdáknak nagyon sürgős ám idejekorán tisztában lenni azzal, érdemes-e buzát vetni, szőlőt és gyümölcsöt termelni, szarvasmarhát és disznót nevelni és hizlalni?

És nem csupán mi kigazdák tekintünk elszorult lélekkel az elé a mi lesz, hanem velünk együtt egy sereg iparos, meg kézműves, apró emberek, akik kezük után keresik a mindennapit s a kiknek nagyon belevág a számításukba, hogy a politikus nagy urak miképpen viszik dülőre az ország sorsát.

Lehet, hogy mi nem tudjuk megérteni, micsoda magas politika van a kiegyezés kérdése mögött, vagy tán azt se bírjuk felfogni észszel, hogy az a törvényparagrafus, a mire az urak hivatkoznak, merre csavarható, a szerint, a mint jobb-vagy balpárti képviselő nyul hozzá. De azt tiszta észszel látjuk, hogy a kik megcsinálták 67-ben a kiegyezést, nem gondolhattak arra, hogy valamikor az ő törvényük által kárt okozzanak Magyarországnak. Ha jónak látták akkor megcsinálni a gazdasági közösséget, akkor annak fönntartása csak attól függhet, hogy ez bevált-e vagy sem? Olyan törvényt csak nem csinált Deák Ferencz, a mely azt mondja, hogy: ha a közös vámterület hasznára is volt az országnak s ha a külön vámterület kárt is okozna, mégis meg kell csinálni a külön vámterületet, ha az osztrákoknak nincsen országgyűlésük, a melylyel a gazdasági szövetséget meg lehet kötni.

Sokat beszélnek és vitatkoznak mostanában a fölött, hogy mit értsznek az önálló rendelkezés alatt; hogy ez a szó parancsolja-e, vagy pedig csak megengedi-e a külön vámterületet? Hát egészen észszel nem lehet mást érteni az önálló rendelkezés alatt, mint azt, hogy az ország azt teheti, a mit jónak lát. Teszem fel, ha én szomszédoddal közös legelőt tartok, de kikötöm, hogy az esetben, ha meghal, vagy más veszi át az ő gazdaságát, akkor nekem van jogom önállóan rendelkezni. Már most beáll ez az eset és csupán csak rajtam mulik, hogy a másik gazdával fönntartsam-e a közös legelőt vagy sem? Nem azt nézem-e, hogy hasznom volt-e eddig s hasznomra lesz-e továbbra is ez a közösség? S ha azt látom, hogy ez hasznomra volt és lesz, hát akkor bolond észszel ahhoz kötöm magam, hogy nem legeltetek közösen, mert megállapodásunk szerint nekem jogom van ehhez? Hát nem mondaná mindenki, hogy elment az eszem, ha megfosztanám magam a szemmel látható haszontól, holott csupán csak tőlem függ, hogy megtartsam és biztosítsam azt továbbra is?

No hát, szakasztott ilyennek látjuk mi kigazdák a kiegyezési kérdést.

Mi azt látjuk, hogy a mi buzánknak, borunknak, gyümölcsünknek, marhánknek, sertésünknek van egy biztos piacza; amikor termelünk vagy hizlalunk, előre kiszámíthatjuk, mibe kerül egy mázsa szem vagy jószág, s mivel tudjuk, hogy mennyi számtási költséget kell fizetnünk Ausztriába, kikalkuláljuk, hogy érdemes-e és mit érdemes termelni. Ha fölállítják a vám-sorompókat, egyszerre vége szakad a bizonyos számításnak. Nemcsak, hogy a vám drágábbá teszi jószágunkat, de azt se tudjuk, hogy most már a megdrágult szem és jószág bir-e versenyezni az osztrák piacon más, idegen országbelivel és ha nem bir, mennyivel lesz olcsóbb idehaza is a mi buzánk és jószágunk; mivel hisz annyi lesz, hogy az egyik gazda a másikat nyomja le az árakban, csak hogy a nyakán ne maradjon a mit termelt.

Én nem hiszem, hogy az osztrákok, a mi szép szemekinkért, beeresztik ingyen a mi gabonánkat és marhánkat, ha mi vámot szedünk az ő posztójuk és divat-cikkeik után. Háboruskodni fognak bizoy velünk s a hogy én látom a dolgot, a háberu költségeit mi gazdák fogjuk majd

megfizetni. Legelső sorban is mi kiscgazdák, a kiket mindjárt az első egykét esztendő nagyon keservesen próbál ki. Ha már olyan nagyon kell az uraknak a külön vámterület, hát mondja meg Kossuth Ferencz uram, hová vigyük majd termésünket, ha az osztrákoknak nem kell, vagy drága lesz? A bánáti buzának hol lesz az új piacza? A debreczeni és békési disznókereskedő hova szállítsa hizóit? A kecskeméti szőlősgazdák miből fognak pénzelní, ha nyakukon rothad szőlő és gyümölcs?

De hát azt is mondják, hogy majd terem ipar Magyarországon s akkor lesz, a ki elfogyaszsa, a mit a gazda termel. Hát kit akarnak ezzel bolondítan? Hát mi kiscgazdák megélünk addig, a míg az a nagyipar megterem itt Magyarországon? Vagy hát mindegy az uraknak, ha egy pár ezer kiscgazda, törzsgyökeres magyar faj, ki is pusztul, csak vagyonosodjon meg itt nálunk egy pár cseh meg osztrák gyáros? Mert csak idegen kapitálissal lehet nagyipart csinálni Magyarországon s ennek az idegen kapitálisnak a haszna is csak idegen kézbe és nem magyar kézbe jut.

Van azonban még egy kérdésünk? Hát mi lesz abból az ezer meg ezer kisciparosból és kézművesből, a ki családot tart fenn, adót fizet és élni akar? Mi lesz ezekkel, ha a nagyipar kiveszi a szájukból a kenyeret? Álljanak be napszámossnak, gyári munkásnak az idegen gyárhoz, vagy álljanak ki az utcásorokra koldulni feleségükkel, gyerekeikkel?

Uraim, ott fönn az országgyűlésben, jó lesz ám a kis emberekre is gondolni, mielőtt az ország sorsa fölött döntenek. Jó lesz ám latba vetni mi ér többet Magyarországon: az a sok ezer, többnyire igaz magyar gazda és iparos, vagy egy-két száz gazdag és milliomosodó idegen tőkepénzes? Mert mi érezzük, tisztán látjuk, hogy belepusztulnak, ha a mai rendet fölforgatják.

A legnagyobb lelketlenség kell hozzá, hogy ebben az életkérdésben, a mely álmatlan éjszakákat okoz sok ezer embernek, a kormány is egyre huzza-halasztgatja a dolgot. Ha nincs bátorsága nyíltan megmondani, hogy mit akar, akkor mondjon le és adja át a kormányt olyanoknak, a kik meg merik mondani mindenkivel szemben az igazat. A Bánffy taktikája nem ér egy fabatkát sem; ne azokra nézzen, a kik az országgyűlésben rakoncátlanokodnak, hanem nézzen bennünket, akiket a megélhetés gondja őszit. Ha azt hiszi, hogy nem elég erős megbirkózni velük, hát adjon helyet erősebb karu és elszántabb embernek! Beszéljen végre őszintén és egyenesen mint, ahogy magyar emberhez illik: marad-e a gazdasági kiegyezés a régiiben, vagy felállítja-e a vámsorompót? Ha eltökélte, hogy megmenti a gazdákat, ne féljen, mi mellette leszünk s majd észre térítjük a bakafántoskodókat, de ha elég gyenge lesz, és enged nekik és a bársonyszékhez jobban ragaszkodik, mint a gazdák igazságához, akkor legyen elkészülve rá, hogy szembe fogja magával találni azokat, a kik nem szóval és fufanggal, hanem becsületes munkával szolgálják hazájukat.

UJDONSÁGOK.

— **Csongrádvármegye** törvényhatósági bizottsága a f. hó 28-án tartja rendes évnegyedes gyűlését. E közgyűlés meghívójával kapcsolatban Csató Zsigmond dr. alispán most bocsatotta ki a megyebizottsági tagokhoz a tárgysorozatot, mely ezúttal 202. ügyet visz a tanácskozás zöld asztalára.

Hymen hir. Neuschwender János helybeli törekvő fiatal vendéglős, eljegyezte Fülöp Andrásnak a polgári kör vendéglősének bájos leányát Emmikét. Szívvel gratulálunk.

— **Az erzsébeti kompjáró** és révjog engedélyezése ügyében, a helyszíni vizsgálat f. hó 21-én megtartott, s mivel

annak létesítése ellen sem a folyammérnöki, sem pedig az államépítészeti hivatal kifogást nem emelt, — végre a kérdéses existenciájú komp ügye is befejezést fog nyerni.

— **»Szent Kleofás! Milyen karaván!«** mondhatta az a ki azt a csoport cigányt látta, a mit helybeli derék csendőrségünk a határban elfogott s a község házához kísért. Mert ez a karaván mindenestre nagyobb volt, mint a mit a nagy magyar költő fenti felkiáltása alkalmával látott; lehettek vagy hatvanan. Miután ügyük megvizsgálatott, a tegnapi nap folyamán a Félégháza boldogítására, az ottani határra tolonczoltattak.

— **Igaz-e?** Azt beszélük, hogy Hegyi Antal plébános Hornvik Károly helyettes r. k. kántornak felmondott. Mi azonban az egész dolgot csak mende-mondának tartjuk. Mert hiszen Hornvik Károlyt a községi képviselőtestület r. k. tagjai helyettesítették a kántori állásra, tehát természetes, hogy a közgyűlésnek van joga állása felett rendelkezni. De annak is csak az esetben, ha ellene fegyelmi vizsgálatot rendel. Azonban, ha az illető fegyelmi okot nem szolgáltat mindazideig, még Sólhlyá Antal ur él, állásából el nem mozdítható. Mivel ezt a körülményt Hegyi Antal is tudja, nem hisszük, hogy a közgyűlés jogaiba bele mert volna avatkozni. Ha ellenben ez a hír igaz, hát az esetben a községi képviselőtestületnek nem szabad eltérnie, hogy jogaiba bár ki, még Hegyi Antal is illetéktelenül bele avatkozzék. Elég, ha már a községképviselőtestület jogait a harangozó alkalmaztatásánál elharácsolta, nem szabad és nem lehet engedni, hogy a kántorválasztás, illetve alkalmaztatási jogát is megpróbálja elharácsolni.

— **Konyaszék vasúti megállóhely,** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter f. hó 6-án kelt 48649. sz. rendeletével Csongrád község előjárósága kérelmére megengedte, hogy a Konyaszéken vasúti megállóhely létesíttessék, a létesítési összköltségekhez azonban, melyek 2400 frtot tesznek ki, a község 500 fittal hozzájárulni köteles. Azon kérelmet azonban, hogy a létesítendő megállóhely zemélydíjszabási szembontból önálló állomásnak ne minősíttessék: a miniszter elutasította.

— **Helyreigazítás.** Lapunk előző száma »Kálmán-napja« című hírnkben feledéből Forgó Gergely községi bírónak Mátéffy Kálmán főlzolgabiró a községi tisztviselők nevében mondott igazi magyaros felköszöntőjéről, melyben az erős kezű rendszerető főnökre emelt poharát nem említettük meg. Ezen feledésből keletkezett hibánkat most pótoljuk.

Harmadik magy. kir. osztályorsjáték. Az előttünk fekvő sorsolási tervezet szerint a harmadik osztályorsjáték első osztályának húzása november hó 17 és 18-án lesz és tisztelt olvasóinkat különösen figyelmeztetjük a Török A. és Társa budapesti cég hirdetésére. Ezen általunk ismert czeget azért ajánljuk, mert ez szigoruan pontos és vevőit legjobban szolgálja ki. Úgy látszik, hogy Fortuna istenasszony különös kegyével árasztotta el e czeget, mert értesülésünk szerint az első és második sorsjáték alkalmával körülbelül egymillió ötszáz ezer korana nyereséget fizetett ki vevőinek. A nyeresmények száma, valamint a sorsjegyek árai az I. osztályhoz — és pedig egy egész 6 frt, egy fél 3 frt, egy negyed 1 frt 50 kr, egy nyolczad 75 kr. — ugyanazok maradtak a harmadik sorsjátéknál is. A ki tehát a szerencsének kezét akar nyújtani, forduljon bizalommal Török A. és Tsa főlárúsitókhöz Budapesten.

Glück Frigyes Pannonia szállodája Budapesten kétségtől a legelőkelőbb családi ház és kizárólag az intelligens közönség látogatja. Előnyös fekvése a város központját a főközlekedési vonalakon és iényes berendezése folytán mindenkinek legjobban ajánlhatjuk.

Fontos az Osztályorsjáték minden észrtvevőjére, hogy a húzási listának, valamint az ujtási sorsjegyeknek idejekorán birtokában legyen. Az osztályorsjáték létezése óta a jóhírnévnek örvendő főgyűjtőde Lukács Vilmos Budapest (Sas-utca 1) ezen tekintetben a játékosok kívánalmainak legpontosabban megfelel, úgy, hogy ennél fogva ezen czeget a nyeres esetén mindenkor tanusított legszigorubb discretió folytán és a bármely összegű nyeresmények gyors és kulans kifisítése következtében osztályorsjegyek beszerzésére legmelegebben ajánlhatjuk.

— **Fontos tudnivaló.** A gyomorbetegségek igen komoly aggodalomra adnak okot, különösen ha annak orvoslását elhanyagoljuk. Ezek ellen mindig kellene jó házi orvosságot készen tartani. Kitünő hatású szernek bizonyult ebben dr. Rózsa »Életbalsama«, amely B. Fragner gyógyszer-tárában kapható Prágában 203—III. sz. Megszerezhető minden gyógyszer-tárban. Utánzóktól őrizkedni tessék.

Anyakönyvi bejegyzések 1898. október 1-től 8-ig.

Eljegyzés: Stern Herman Spielman Máriaival, Percze Sándor Makai Márthával, Szőke Vendel Dudás Rozáliával, Rácz Sándor Rácz Rozáliával, Donka Rókus Fekete Juliannával, Lantos János Samu Erzsébettel, Vig Mihály Für Máriaival, Pap Rókus Mencser Máriaival.

Születés: Buzder Lantos Veron, Nagyistók Etelka, Felföldi Viktória, László József, Oláh Lajos, Horcsik Erzsébet Margit, Megyesi Francziska, Borbás Ilona, Fábrián Ferencz, Szemerédi Mária, Deák Anna, László Rozália, Borbély Erzsébet, Szórfi Veronika, Révész István, Szepesi Erzsébet, Pajkó Erzsébet, Régner Ferencz, Szabados Pál, Pajerszki Etelka, Dávid Mihály, Juhász Sándor, Pataki Fekete Teréz, Sörös Imre, Botlik Francziska, Csernák Francziska, Palásti Margit, Szabó Ferencz.

Halálozás: Medgyesi Francziska 2 éves, bélhurút. Szántai Rozália 15 éves, tüdőgyulladás. Hajdú Ferencz 30 éves, tüdőgümőkór. Pintér András 11 hó, bélhurút. Palásti Mária 12 hó, bélhurút, Patai Pál 8 hó, bélhurút. Szabó János 38 év, tüdőgyulladás, Való Johanna 14 hó, gőrcsök. Deák Anna Viglasi Jánosné 72 év, gümőkór. Budai Anna özv. Novák Mártonné 92 év, aggkor.

Október 8-tól 15-ig.

Eljegyzés: Kató György Justin Franczival, Balázs Imre Nagypál Annával, Szabó Kálmán Bakai Máriaival, Bodor László Fái Erzsébettel, Kádár István Samu Annával, Nagy József Varga Veronnal, Gálig István Sándor Juliannával, Krigler Béla Tandari Máriaival, Megyesi Pál Turi Annával, Oláh Lajos Turi Francziskával, Kalmár András Illés Veronikával, Lekrinczki Ferencz Német Juliannával, Ómoraviczai Heinrich István Eder Ágneskával, Balog Imre Szántai (Kis) Máriaival.

Házasságkötés: Pusztai Gergely Sinkó Mária özv. Szalkai Szabó Istvánnéval, Sándor Elek Samu Viktóriaival.

Születés: Heinczel János, Góg Erzsébet, Mészáros Julianna, Grünvald Erzsébet, Versegi Ferencz, Hajdú Julianna, Nagyistók Ilona Erzsébet, Bori Terézia, Molnár Ferencz, Csenki Terézia, Lovas Franczi, Lovas Imrénének halva született leánya, Vincze Sándor, Eszes Erzsébet Klára, Rácz István, Palásti Erzsébet, Kása Mária, Licsicsányi Margit, Dorszki Gizella, Maszlag Mária, Szőke Terézia Erzsébet, Tasnádi András, Bódi Mihály, Baranyi

Teljesen ártalmatlan.

Antiszeptikus és higienikus

HÖLGY-ÓVSZER.

Teljes biztos hatással, használatban kiméletes és nem kellene többé semminemű gyöngédtelen és ártalmas gummi- vagy spongya-cikkok, 1 dohoz (12. drb.) 1 frt 50 kr. pontos használati utasítással 1 frt 75 kr. előleges beküldése után b rmentve.

Kapható a feltalálónál

László József gyógyszerésznél
Maros-Ujvár. (Erdély.) 8757.

Budapesti főraktár: **Török József** gyógyszerész, Kerpel. Fehrsas gyógyszertár Lipót-körut 28. sz.

Bárhová discret szétküldés.

(Telefón 3617.)

Czélszerű és kiméletes. 30-17

Rendkívüli hatású fogcseppek!!!

Bátorkodom a fogfájásban szenvedők figyelmét felhívni az általam készített kitűnő hatású

fogcseppekre,

melyek még minden esetben a legmakacsabb fogfájást is, nem percek vagy órák mulvat hanem rögtön megszüntették.

Egy kis üveg ára 25 kr.

Kapható: a készítő **Bencsik Lajos** gyógyszerésztárában Szegeden. Továbbá **Vladár Sándor** ur gyógyszerésztárában Csongrádon.

31-23

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja. szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbakké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi soligeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLYÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST. V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

2-26

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben**1.000,000**

Az összes 50.000 nyeremny

JEGYZÉKE.

A legnagyobbnyeremények legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
1	" "	60000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre
50,000 nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban és pedig:

egy egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6. — frt.
" fél " " " 3. — "
" negyed " " " 1.50 "
" nyolcad " " " —75 "

küldünk szét utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelölhet.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb legkésőbb azonban

folgó évi október hó 29-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tarsa

a m. kir. szab osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest. V. Váci-körut 4 a.

RENDELŐLEVÉL LEVÁGANDÓ.

Török A. és Tarsa uraknak Budapest.

Kérek részemre ..... I. osztályu magy. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
A nem tetsző törlendő.

Pontos czim

PANNONIA SZÁLLODA

Budapest, VIII., Kerepesi-ut 7. sz.

Ezennel bátorkodom 30 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő szállodámat igen tisztelt vendégeim, barátaim és a nagyérdemű utazó közönség szíves emlékezetébe idézni, mely a város közepén, közvetlen a nemzeti színház mellett, a villamos vasut mentén fekszik és mely az újabb kor igényeinek megfelelőleg a legnagyobb kényelemmel van berendezve, kizárólag villamos villágítással, villamos személyfelhúzóval, olvasó- és társalgó-termeivel és fürdőivel, minden megkívánható kényelmet nyújt.

Egyidejűleg van szerencsém ezennel tudomásul hozni, hogy az ezideig bérbe adva volt szálloda-éttermi és kávéház vezetését saját kezelem alá vettem s azokat személyesen fogom vezetni, az összes helyiségeket a legdiszesebben és legczélzerűbben átalakítottam, ugy, hogy most már lakodalmak, társas ebédek, vacsorák és egyéb ünnepélyek megtartására kisebb és nagyobb legizlésesebben berendezett és teljesen elkülönített helyiségek állanak rendelkezésre.

Valamint eddigelé főtörekvésem oda irányult, hogy igen tisztelt vendégeimet minden tekintetben tökéletesen kielégíthessem, ugy továbbra is mindent el fogok követni, hogy bármely kívánságnak tőlem lehetőleg eleget tehessek.

Fentiekből kifolyólag bátorkodom helyiségeimet becses figyelmébe ajánlani s minél gyakoribb látogatását kérve maradtam

kiváló tisztelettel
Glück Frigyes
a Pannónia-szálloda tulajdonosa.

2-3